Registratienummer: **150768** / 154855

Raadsvoorstel	
Datum vergadering:	17 december 2026
Agendapunt:	13
Onderwerp:	Belasting en legesverordening 2027
Portefeuillehouder:	wethouder Sascha Kraus-Hoogeveen

Heesch, 20 oktober 2026

Inleiding
Op 12 november behandelde u de begroting 2027. Daarin zijn de geraamde opbrengsten uit gemeentelijke belastingen en rechten opgenomen. Ook stelde u de uitgangspunten vast voor de toegestane stijging van de opbrengsten uit leges, belastingen, rechten en heffingen.
Met de vaststelling van de afzonderlijke verordeningen stelt u de belastingen, rechten en tarieven definitief vast.

Voorstel
1. De ‘Legesverordening Bernheze 2027’ met bijbehorende tarieventabel en de ROEB-lijst 2027 (Regionaal Overleg Eindhoven Bouwtoezicht) vast te stellen.
2. De ‘Verordening Onroerende-zaakbelasting Bernheze 2027’ en bijbehorende tarieven vast te stellen.
3. De ‘Verordening Rioolheffing Bernheze 2027’ en bijbehorende tarieven vast te stellen.
4. De ‘Verordening Afvalstoffenheffing Bernheze 2027’ met bijbehorende tarieventabel vast te stellen.
5. De ‘Verordening Reclamebelasting centrum Heesch 2027’ en het bijbehorende tarief vast te stellen.
6. De ‘Verordening Toeristenbelasting Bernheze 2027’ en bijbehorende tarieven vast te stellen.
7. De ‘Verordening Lijkbezorgingsrechten Bernheze 2027’ met bijbehorende tarieventabel vast te stellen.
8. De ‘Verordening Marktgelden Bernheze 2027” en bijbehorende tarieven vast te stellen.

Argumenten
1.1 Door de raad vast te stellen verordeningen en tarieven zijn noodzakelijk om gemeentelijke leges en belastingen te kunnen heffen en innen.
De gemeente mag uitsluitend leges en belastingen heffen en innen als daarvoor een wettelijke grondslag bestaat. Deze grondslagen zijn opgenomen in artikel 229 van de Gemeentewet, artikel 7, tweede lid, van de Paspoortwet, artikel 104b van het Reglement rijbewijzen, artikel 13.1a van de Omgevingswet, artikel 8.6 van de Wet open overheid en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De raad bepaalt met de vaststelling van de verordeningen welke criteria de gemeente hanteert bij het heffen en invorderen van belastingen, leges en rechten.

1.2 Uw raad heeft met de vaststelling van de begroting bepaalt om daar waar mogelijk en wenselijk, kostendekkende tarieven in rekening te brengen:
Uw raad stelt tarieven vast die betrekking hebben op leges, belastingen, heffingen en rechten die gaan gelden voor 2027. Uitgangspunt wat u als raad heeft meegegeven is dat voor de kosten rekening wordt gehouden met een trendmatige prijsontwikkeling van 2,7%.

1.3 Kostendekkendheid legesverordening

De kostendekkendheidspercentages als gevolg van deze belasting- en legesverordening zijn:

Legesverordening	**2026**	**2027**
Hoofdstuk 1: Algemene dienstverlening	59,7%	56,7%
Hoofdstuk 2: Dienstverlening leefomgeving/omgevingsvergunning	99,5%	99,5%
Hoofdstuk 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	21,4%	14,3%

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening
Het kostendekkingspercentage voor dit hoofdstuk is niet kostendekkend omdat wij voor de producten in dit hoofdstuk maximaal de tarieven in rekening mogen brengen, die het Rijk vaststelt. Het Rijk heeft voor reisdocumenten en rijbewijzen op dit moment alleen voorlopige tarieven bekendgemaakt. Wij verwachten dat het Rijk de definitieve tarieven voor 2026 vaststelt nadat de stukken in de commissie zijn behandeld. Aan de raadsstukken voegen wij een addendum toe met de definitief vast te stellen tarieven. De overige tarieven zijn met 2,7% geïndexeerd of op basis van de kostprijs vastgesteld.

Hoofdstuk 2: Dienstverlening leefomgeving/omgevingsvergunning
Wij willen inwoners en initiatiefnemers stimuleren om vroegtijdig contact op te nemen met de gemeente. In deze voorfase, ook wel de informele fase genoemd, kunnen plannen beter worden afgestemd op de geldende regelgeving en beleidsdoelen. Deze werkwijze sluit aan bij het dienstverleningsprogramma van de gemeente en het gedachtegoed van de Omgevingswet. Bij volledig kostendekkende tarieven zouden de leges voor een aantal producten in de voorfase relatief hoog zijn. Dit kan een drempel vormen om vroegtijdig contact op te nemen, waardoor plannen mogelijk pas in een later stadium worden bijgestuurd en vaker handhaving nodig is. Dat is niet wenselijk.
Het is daarom in het belang van zowel de gemeente als inwoners en initiatiefnemers om de leges voor deze producten laag te houden. Om die reden passen wij kruissubsidiëring toe: de tarieven in de voorfase zijn lager, terwijl in de vervolgfase hogere tarieven gelden.

Voor de tariefstelling in dit hoofdstuk differentiëren wij in de tarieven die wij hanteren voor de verschillende producten. Sommige diensten maken wij goedkoper dan de kostprijs, andere diensten maken wij duurder. Dit noemen wij kruissubsidiëring.

Wij doen dit, omdat inwoners en initiatiefnemers willen stimuleren om vroegtijdig contact op te nemen met de gemeente. In de voorfase bij een aanvraag, ook wel de informele fase genoemd, kunnen plannen beter worden afgestemd op de geldende regelgeving en beleidsdoelen. Deze werkwijze sluit aan bij het dienstverleningsprogramma van de gemeente en het gedachtegoed van de Omgevingswet.
Bij volledig kostendekkende tarieven zouden de leges voor een aantal producten in de voorfase relatief hoog zijn. Dit kan een drempel vormen om vroegtijdig contact op te nemen, waardoor

plannen mogelijk pas in een later stadium worden bijgestuurd en vaker handhaving nodig is. Dat is niet wenselijk.
Het is daarom in het belang van zowel de gemeente als inwoners en initiatiefnemers om de leges voor deze producten laag te houden.

Na ruim twee jaar ervaring met de Omgevingswet hebben wij beter inzicht in de werkprocessen, het verwachte aantal te verlenen vergunningen en de bijbehorende tijdsbesteding. Daardoor kunnen wij nauwkeuriger bepalen welke kosten aan de leges worden toegerekend en welke opbrengsten daartegenover staan.

In 2026 zagen wij, als gevolg van netcongestie, vooral een ontwikkeling bij artikel 2.5, Bouwactiviteiten (bouwtechnisch deel), en artikel 2.6, Omgevingsplanactiviteit (ruimtelijk deel). Wij verwachten dat deze ontwikkeling in 2027 afvlakt. Daarbij bestaat het risico dat het aantal activiteiten verder terugloopt.

Na ruim twee jaar ervaring met de Omgevingswet hebben wij beter inzicht in de werkprocessen, het verwachte aantal te verlenen vergunningen en de bijbehorende tijdsbesteding. Daardoor kunnen wij nauwkeuriger bepalen welke kosten we aan de leges moeten toerekenen en welke opbrengsten daartegenover staan.

In 2026 zagen wij, als gevolg van netcongestie, vooral een ontwikkeling bij artikel 2.5, Bouwactiviteiten (bouwtechnisch deel), en artikel 2.6, Omgevingsplanactiviteit (ruimtelijk deel). Het energienetwerk zou voor een bepaalde datum vol zijn en geen ruimte meet bieden voor nieuwbouw(projecten). Hierdoor is een forse toename van aanvragen binnengekomen. Wij verwachten dat deze ontwikkeling in 2027 afvlakt. Daarbij bestaat het risico dat het aantal activiteiten verder terugloopt.

Hoofdstuk 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn
In de begroting 2026 hebben wij als college het voorstel gedaan om de legestarieven voor B- en C evenementen kostendekkend te maken. Uw raad heeft op 17 december 2025 een amendement aangenomen om de tarieven voor deze evenementen alleen te indexeren met het inflatiepercentage. Hierdoor daalt in deze begroting 2027 de dekkingsgraad naar 14,3% in 2027 Voor met name de C-evenementen bezien wij of in de toekomst een andere aanpak wenselijk en mogelijk is.

2-4/1 We passen de volgende uitgangspunten toe bij belastingen, heffingen en rechten

Onroerende-zaakbelasting (OZB)
OZB Woningen
- een trendmatige prijsontwikkeling van 2,7%%
- een in de begroting 2027 opgenomen aanvullende stijging van 10%.

OZB Niet-Woning
- een trendmatige prijsontwikkeling van 2,7%%
- een in de begroting 2027 opgenomen aanvullende stijging van 8%.

Rioolheffing
- een trendmatige prijsontwikkeling van 2,7%%
- een jaarlijkse stijging uit het Programma Water en Riolering (PWR) van 2,5%

De hierboven genoemde percentages hanteren wij om de opbrengststijging te berekenen voor de OZB en het rioolrecht. De tarieven die we vervolgens berekenen voor deze heffingen baseren we op de totale WOZ waarde ontwikkeling voor respectievelijk de woningen en de niet woningen. Bij een stijging van de waarde per categorie dalen de tarieven. Bij een daling van de waarde stijgen de tarieven.

Naar verwachting ontvangen wij in de eerste week van december de definitieve cijfers van de BSOB over de waardeontwikkeling van de WOZ-objecten. Als deze cijfers aanleiding geven tot aanpassing van de tarieven Onroerende-zaakbelasting en rioolheffing, zal hiervoor bij de raadsvergadering een addendum ter besluitvorming worden voorgelegd.

Afvalstoffenheffing
- een trendmatige prijsontwikkeling van 2,7%

2-4/2 Lastendrukontwikkeling 2027
Op basis van de voorgestelde opbrengstaanpassingen bij de begroting 2027 en voorlopige prognose woz-waarde zien wij de volgende lastendruk voor burgers en bedrijven:

		2026	2027	Wijziging t.o.v. 2026
		Bedrag	Bedrag	%
Woningen	Eigenaar	627,58	697,03	**11,07%**
	Gebruiker	289,78	292,83	**1,05%**
	Eigenaar en gebruiker	917,36	989,85	**7,90%**
Niet-woningen	Eigenaar	1.738,29	1.909,28	**9,84%**
	Gebruiker	1.288,46	1.426,31	**10,70%**
	Eigenaar en gebruiker	3.026,74	3.335,59	**10,20%**

De gemiddelde woz-waarde woningen in 2026 is € 516.952 en in 2027 € 564.346 (+9,2%).
De gemiddelde woz-waarde niet-woningen in 2026 is € 480.588 en in 2027 € 501.561 (+4,4%).

De lastendrukontwikkeling is gebaseerd op de verwachte stijging woz-waarde overgenomen uit de prognose van de BSOB voor de waardeontwikkeling per 1 oktober. De definitieve aanlevering van woz-waarde begin december zal niet zorgen voor significante afwijkingen in de lastendrukontwikkeling. Eventuele wijzigingen zullen naar verwachting beperkt blijven tot kleine verschillen als gevolg van de afronding van de definitieve tarieven.

5 Reclamebelasting
De grondslag voor de heffing van de reclamebelasting is – net als voor de OZB en het rioolrecht – de WOZ waarde. De opbrengst van de reclamebelasting is afhankelijk van de financiële behoefte die de Stichting Centrummanagement Heesch voor 2027 heeft begroot. Het uiteindelijke tarief stellen wij vast op basis van de actuele WOZ-waarden en de benodigde opbrengst. De opbrengst van de reclamebelasting wordt, na aftrek van de perceptiekosten, volledig afgedragen aan de stichting.

Naar verwachting ontvangen wij in de eerste week van december de definitieve cijfers van de BSOB over de ontwikkeling van de WOZ-waarden. Als deze cijfers aanleiding geven tot een

aanpassing van de tarieven, zal hiervoor een addendum ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

6 Toeristenbelasting
Het tarief voor de toeristenbelasting blijft in 2027 ongewijzigd op € 2,30 per overnachting, gelijk aan het tarief in 2026. In de komende periode wordt onderzocht of differentiatie van de toeristenbelasting mogelijk is en op welke wijze deze kan worden vormgegeven.

7 Lijkbezorgingsrechten
Voor de tarieven van de lijkbezorgingsrechten hebt u bij het vaststellen van de begroting aangegeven, dat wij uit moeten gaan van een verhoging conform de trendmatige prijsontwikkeling van 2,7%. Het hanteren van kostendekkende tarieven zou, met name voor de grafrechten, resulteren in een tariefstijging van ongeveer 100%. Vanwege het risico op een verdere terugloop van het aantal begravingen is ervoor gekozen deze stijging niet door te voeren.

8 Marktgelden
Door de aanhoudende daling van de bezetting van de weekmarkt in de afgelopen jaren is het realiseren van kostendekkende tarieven niet haalbaar. Voor de kosten van de stroomvoorziening wordt verwacht dat deze met ongeveer 10% toenemen. Als gevolg hiervan worden de tarieven voor 2027, zoals opgenomen in artikel 3, lid 3, aangepast.

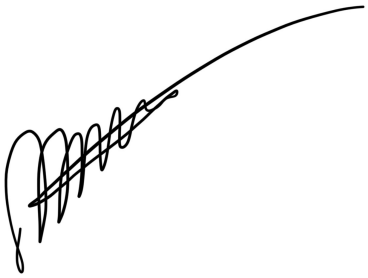
Vervolg
Het Rijk stelt jaarlijks de maximale tarieven voor reisdocumenten en rijbewijzen vast. Deze tarieven zijn op dit moment nog niet, of nog niet volledig, bekend. De verwachting is dat hierover eind november of begin december duidelijkheid ontstaat. Als de definitieve tarieven afwijken van de momenteel opgenomen tarieven, zal hiervoor voorafgaand aan de raadsvergadering van 17 december een addendum ter besluitvorming worden voorgelegd. Dit addendum heeft betrekking op de tarieven in hoofdstuk 1 ‘Algemene dienstverlening’ van de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening Bernheze 2027.
Voor de belastingen en heffingen waarbij de WOZ-waarde de heffingsgrondslag vormt, de onroerendezaakbelastingen (OZB), de rioolheffing en de reclamebelasting, is uitgegaan van voorlopige WOZ-waarden. Deze voorlopige waarden zijn verwerkt in de berekeningen van de lastendrukontwikkeling en de tariefstelling. Naar verwachting ontvangt de gemeente in de eerste week van december de definitieve WOZ-gegevens van de BSOB. Als deze gegevens aanleiding geven tot aanpassing van de tarieven, zal hiervoor bij de raadsvergadering van 17 december eveneens een addendum ter besluitvorming worden voorgelegd. De definitieve tarieven zullen daarbij in overeenstemming worden gebracht met de door de raad vastgestelde kaders voor de prijs- en opbrengstontwikkeling van belastingen en heffingen zoals opgenomen in de Begroting 2027.

Uit de besluitvorming van de raad bij de behandeling van de begroting 2027, kunnen mogelijk wijzigingen noodzakelijk zijn in de belasting en legesverordening 2027.

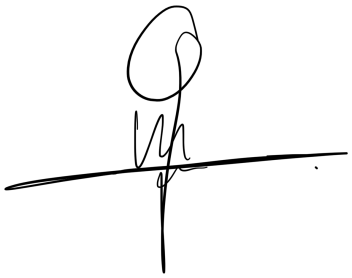
Bijlage(n):
- RB De Legesverordening Bernheze 2027;
- De tarieventabel behorende bij de Legesverordening Bernheze 2027;
- Bijlage 1 ROEB-lijst 2027;
- RB De Verordening Onroerende-zaakbelasting Bernheze 2027;

- RB De Verordening Rioolheffing Bernheze 2027;
- RB De Verordening Afvalstoffenheffing Bernheze 2027;
- De tarieventabel behorende bij de verordening Afvalstoffenheffing Bernheze 2027;
- RB De Verordening Reclamebelasting centrum Heesch 2027;
- RB De Verordening Toeristenbelasting Bernheze 2027;
- RB De Verordening Lijkbezorgingsrechten Bernheze 2027;
- De tarieventabel Lijkbezorgingsrechten Bernheze 2027;
- RB De Verordening Marktgelden Bernheze 2027;
- Bijlage 2 wijzigingen in belasting en legesverordening 2027 incl. tarieventabellen.

Burgemeester en wethouders,

Martin van Vliet
secretaris

Mark de Man
burgemeester